

Dosarul nr. 2ra-190/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia sediul Leova (jud. V. Tofan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

## ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

### Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Dumitru Mardari  
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Primăria orașului Leova, Consiliul orășenesc Leova, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Domenco, Victor Domenco, Mariei Cașci și Dinei Domenco împotriva Consiliului orășenesc Leova și Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Leova” cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, încasarea sumelor de bani cu titlu de indexare, a cheltuielilor pentru demolarea casei de locuit și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Leova” și Primăria orașului Leova, admis apelul declarat de Consiliul orășenesc Leova, casată parțial hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova și emisă în această parte o hotărâre nouă

constată:

La 25 octombrie 2011, Elena Domenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Leova și SA „Apă-Canal Leova” cu privire la anularea actelor administrative, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că deține cu drept de proprietate privată casa de locuit din or. XXXXX str. XXXXX ap. X, în care locuiește împreună cu soțului Victor Domenco și mama Maria Cașci, iar de un alt spațiu locativ nu dispun.

A comunicat că, la o depărtare de 4-5 m de la peretele din față a casei de locuit ce îi aparține, trece conducta (magistrala) de apă, care este gestionată și deservită de SA „Apă-Canal Leova”, subdiviziune a Primăriei orașului Leova.

La 8 septembrie 2011, a avut loc o ruptură a conductei cu scurgere abundentă de apă, iar dat fiind faptul că SA „Apă-Canal Leova” a acționat tardiv, a fost inundat

teritoriul, inclusiv casei de locuit nr. X din or. XXXXX str. XXXXX, apa ajungând până la peretele casei, pătrunzând sub fundamentul ei.

În aceeași zi, SA „Apă-Canal Leova” a stopat apa, reparând provizoriu țeava deteriorată, planificând ca în a doua zi (9 septembrie) să efectueze lucrările de reparație definitive.

A menționat că la 9 septembrie 2011, la ora 07:00, ieșind din casă, a observat că ograda din fața casei era plină cu apă, care curgea din locul deteriorat al conductei, apa, prin pământul prăbușit de lângă peretele casei, curgea cu o mare viteză sub casă.

A comunicat imediat SA „Apă-Canal Leova” care, din nou, a stopat apa ce curgea prin conducta deteriorată.

A evidențiat că în scurt timp după a doua scurgere de apă din 9 septembrie 2011, peretele din mijlocul casei practic s-a prăbușit, iar pereții exteriori s-au deformat și deteriorat, având în ei mari fisuri. S-a mai deformat și deteriorat podul și acoperișul casei, casa ajungând la starea ce nu corespunde cerințelor tehnice pentru case de locuit, locuirea în ea devenind imposibilă și periculoasă din punct de vedere al securității.

În așa situație, fiind pensionari, mama sa în etate, iar dânsa XXXXX, s-au pomenit în drum, în preajma iernii fără spațiu locativ, fiind adăpostiți, temporar, de vecini, unde locuiesc și până în prezent.

A relatat că s-a adresat la Primăria orașului Leova și SA „Apă-Canal Leova”, cerând rezolvarea problemei asigurării cu spațiu locativ și repararea prejudiciului material cauzat.

Primăria orașului Leova, prin scrisoarea nr. 1836-02/1-24 din 10 octombrie 2011, pe care o consideră o decizie de refuz, s-a înlăturat de la rezolvarea problemei, astfel refuzând să repare prejudiciul material cauzat.

La fel și SA „Apă-Canal Leova”, prin scrisoarea nr. 330 din 19 octombrie 2011, pe care la fel o consideră o decizie de refuz, și-a declinat competența, declarând ca nu este responsabilă de prejudiciul cauzat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 2, 16, 26 din Legea contenciosului administrativ, art. 14, 58, 316, 1398, 1410 Cod civil, art. 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Primăriei orașului Leova nr. 1836-02/1-24 din 10 octombrie 2011 și a deciziei SA „Apă-Canal Leova” nr. 330 din 19 octombrie 2011 privind refuzul de a repara prejudiciul material cauzat, încasarea din contul părților în mod solidar în beneficiul ei a sumei de 536 664 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 3 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 16 februarie 2012, Elena Domenco a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Leova” și Consiliului orașenesc Leova cu privire la recunoașterea dreptului de a fi despăgubită pentru prejudiciul cauzat, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 februarie 2012 a Judecătoriei Leova, a fost atras în proces Victor Domenco în calitate de intervenient accesoriu.

La 15 decembrie 2017, Elena Domenco a depus cerere de reducere a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul părților în mod

solidar în beneficiul ei a sumei de 177 711 de lei cu titlu de prejudiciu material real cauzat, a sumei de 81 409 de lei cu titlu de indexare, în legătură cu inflația, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, a sumei de 49 925 de lei cu titlu de indexare, în legătură cu modificarea ratelor schimbului valutar, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, a sumei de 40 000 de lei cu titlu de cheltuieli necesare pentru demolarea casei, a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate în mod solidar de la SA „Apă-Canal Leova” și de la Consiliul orășenesc Leova în beneficiul Elenei Domenco prejudiciul material în sumă de 162 711 de lei și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 4 881,33 de lei, iar în total suma de 167 592,33 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, au fost admise apelurile declarate de Elena Domenco și SA „Apă-Canal Leova”, casată hotărârea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova, cu trimiterea cauzei la re judecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

La 27 februarie 2019, Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci și Dina Domenco au depus cerere de chemare în judecată modificată împotriva SA „Apă-Canal Leova” și Consiliului orășenesc Leova, prin care au solicitat încasarea din contul pârâților în mod solidar în beneficiul lor a sumei de 177 711 de lei cu titlu de prejudiciu material real cauzat, a sumei de 81 409 de lei cu titlu de indexare, în legătură cu inflația, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, a sumei de 49 925 de lei cu titlu de indexare, în legătură cu modificarea ratelor schimbului valutar, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, a sumei de 40 000 de lei cu titlu de cheltuieli necesare pentru demolarea casei, a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 7 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova, a fost admisă cererea Elenei Domenco privind atragerea în proces a lui Victor Domenco, a Mariei Cașci și a Dinei Domenco în calitate de coreclamanți, au fost admise cererile depuse de Maria Cașci, Victor Domenco și Dina Domenco privind intervenirea în proces în calitate de coreclamanți.

A fost modificată calitatea procesuală a intervenientului accesoriu Victor Domenco, fiindu-i atribuită calitatea procesuală de coreclamant.

Au fost atrase în proces în calitate de coreclamanți Maria Cașci și Dina Domenco.

Prin încheierea din 7 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Stanislav Calășnicov.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Cimișlia sediul Leova, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate în mod solidar de la SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova în beneficiul Elenei Domenco, Victor Domenco, Mariei Cașci și Dinei Domenco prejudiciul material în sumă de 162 711 de lei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 de lei și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu achitarea

taxei de stat, proporțional părții admise din pretențiile înaintate, în sumă de 5 481,33 de lei, iar în total suma de 188 192,33 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, prima instanță a stabilit că reclamanților le-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil ca rezultat al deteriorării casei de locuit din or. XXXXX str. XXXXX ap. X, ce a avut loc ca rezultat al supra umezelii fundației construcției cu apă ce s-a scurs în perioada 8-9 septembrie 2011 din magistrala de apă potabilă avariata care trecea prin apropierea casei, prin ce a fost lezată dreptul lor la proprietate privată.

A constatat prima instanță întrunirea tuturor condițiilor de survenire a răspunderii delictuale în sarcina pârâților SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova, deoarece familiei Domenco i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil prin deteriorarea casei, în rezultatul defectării apeductului central, care constituie izvor de pericol sporit și care aparține Consiliului orășenesc Leova, ca unicul fondator al SA „Apă-Canal Leova” și gestionat de către societatea menționată, fiind prezentă astfel și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și fapta ilicită. Or, fapta ilicită a fost comisă de către pârâți prin omisiunea de a-și îndeplini obligațiunile impuse de lege și de statut pentru a preveni și evita survenirea consecințelor negative produse.

Prima instanță a reținut că potrivit raportului de expertiză nr. 394 din 27 februarie 2014, valoarea de piață a apartamentului nr. X din str. XXXXX or. XXXXX, până la producerea avarierii conductei de apă, prin metoda cheltuielilor, constituie 177 711 de lei.

Ținând cont că anterior familiei Domenco i-a fost acordat de către Consiliul orășenesc Leova ajutor material unic în sumă de 15 000 de lei pentru procurarea materialelor de construcție, prima instanță a considerat echitabil de a încasa din contul pârâților SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova în beneficiul reclamantei Domenco Elena, în calitate de prejudiciu material, suma de 162 711 de lei, care reprezintă diferența dintre valoarea de piață a apartamentului stabilită prin expertiza nr. 394 din 27 februarie 2014 și ajutorul material unic acordat.

Totodată, referitor la pretențiile reclamanților Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci și Dina Domenco cu privire la încasarea sumei de 81 409 de lei cu titlu de indexare, în legătură cu inflația, a echivalentului bănesc al prejudiciului material real cauzat și a sumei de 49 925 de lei, cu titlu de indexare, în legătură cu modificarea ratelor schimbului valutar, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, precum și încasarea cheltuielilor pentru demolarea casei în sumă de 40 000 de lei, prima instanță le-a considerat neîntemeiate.

Prima instanță a conchis că suma de 20 000 de lei încasată de la SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova în beneficiul reclamanților Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci și Dina Domenco, cu titlu de prejudiciu moral, va oferi acestora o satisfacție echitabilă, capabilă să înlocuiască suferințele psihice suportate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci, SA „Apă-Canal Leova”, Primăria orașului Leova și Consiliul orășenesc Leova au contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 27 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost strămutată cauza civilă la Curtea de Apel Cahul pentru examinare în ordine de apel.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci, SA „Apă-Canal Leova” și Primăria orașului Leova, admis apelul declarat de Consiliul orășenesc Leova, casată parțial hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătorei Cimișlia sediul Leova, în partea în care au fost încasate în mod solidar de la SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova prejudiciul material, prejudiciul moral și cheltuielile de judecată și emisă în această parte o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost încasate de la SA „Apă-Canal Leova” în beneficiul Elenei Domenco, Victor Domenco, Mariei Cașci și Dinei Domenco prejudiciul material în sumă de 162 711 de lei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 de lei și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat, proporțional părții admise din pretențiile înaintate, în sumă de 5 481,33 de lei, iar în total suma de 188 192,33 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, având în vedere prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a reținut că prima instanță eronat a considerat că prejudiciul pretins de Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci și Dina Domenco urma să fie reparat în mod solidar de SA „Apă-Canal Leova” și Consiliul orășenesc Leova, or SA „Apă-Canal Leova” este obligată să repare paguba cauzată reclamantilor, deoarece în acest caz prejudiciul a fost cauzat apartamentului nr. X din str. XXXXX or. XXXXX, în urma defectării apeductului ce se afla în gestiunea SA „Apă-Canal Leova”, care în consecință a dus la inundarea ulterioară a terenului aferent casei de locuit.

Instanța de apel a notat că Consiliul orășenesc Leova în calitate de fondator al SA „Apă-Canal Leova” nu poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile SA „Apă-Canal Leova”, iar ultima în calitate de persoană juridică care dispune, dirijează, exploatează și întreține un sistem public de alimentare cu apă, poartă răspundere în limita mijloacelor societății.

Astfel, instanța de apel a stabilit prezența temeiul răspunderii civile a SA „Apă-Canal Leova” față de Elena Domenco, Victor Domenco, Maria Cașci și Dina Domenco pentru prejudicial cauzat în rezultatul producerii avariei prin ruptura conductei de apă ce aparține SA „Apă-Canal Leova” și a constatat circumstanțele de fapt, care se încadrează în temeiul juridic de răspundere civilă.

La 18 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Primăria orașului Leova și Consiliul orășenesc Leova au declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 26 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și ulterior, la 30 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Primăria orașului Leova și Consiliul orășenesc Leova au depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care au solicitat admiterea acesteia,

casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului au invocat că actele judecătorești contestate se bazează numai pe presupuneri selective, fiind ignorate concluzii diametral opuse ale experților în domeniu.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare, selectând și dând prioritate doar unor expertize, din cele patru efectuate, au ignorat restul expertizelor, deși acestea conțin concluzii contradictorii, or la caz cu certitudine se cerea, pentru elucidarea unor aspecte importante din diferite domenii, de a numi o expertiză judiciară în construcție de evaluare.

Necătând la faptul că versiunea intimaților precum că casa avariata este amplasată pe o galerie subterană, s-a confirmat la 20 iulie 2020, în urma examinării imobilului de către expertul în domeniu, adică a fost stabilită o nouă circumstanță importantă, care poate influența concluzia finală privind cauza avarierii imobilului, aceasta însă a fost lăsată fără examinare, fapt ce evident a dus la soluționarea eronată a cauzei.

Instanța, ignorând dubiile apărute pe fundalul acestei versiuni confirmate, nu a insistat și nu a solicitat efectuarea expertizei solicitate de pârâți.

Or, în dependență de stabilirea acestui factor important s-ar putea ajunge la concluzia că faptul este cauzat de producerea unui caz fortuit, ce nu a depins de voința pârâților și nu a putut fi prevăzut.

Faptul evident că avarierea casei a fost cauzată de producerea unui caz fortuit, a fost demonstrat în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 010 ctș-12 din 22 decembrie 2011 și anume că evenimentul se datorează mai multor factori naturali și tehnogeni ce s-au manifestat în timp - deteriorarea apeductului în rezultatul formării sub el și a casei de locuit a unei caverne formată de acțiunile apelor pluviale, tasării pământului necompactat de sub țevă și fundația casei, provocând încovoierea și cedarea acesteia, fundația casei nu corespundea cerințelor normative, la instalarea apeductului nu au fost admise încălcări a normativelor și cerințelor tehnice.

Au remarcat că în prezenta cauză lipsesc condițiile necesare pentru răspunderea delictuală a SA „Apă-Canal Leova” și a Consiliului orășenesc Leova, adică lipsa faptei ilicite, raportul causal dintre faptă, prejudiciu și vinovăție.

Totodată, au evidențiat că nu au fost prezentate careva probe concludente precum că conducta apeductului orășenesc a fost instalată cu încălcarea normativelor și cerințelor tehnice, referitor la ruptura produsă și legătura dintre avarierea țevii și urmările ulterioare, posibilitatea prevenirii avarierii țevii și excluderea acesteia.

La 18 ianuarie 2021, SA „Apă-Canal Leova” a declarat recurs împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, deși au fost efectuate patru expertize, având diferite concluzii ale specialiștilor, experților, instanța de apel și prima instanță, selectiv au dat prioritate doar unor concluzii, neătând la faptul că sunt contradictorii.

A menționat că pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal, vinovăția autorului faptei ilicite.

La fel, a susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de raportul de constatare tehnico-științifică din 22 decembrie 2011 privind starea tehnică a casei și cauzele avariei, dar nici nu au fost de acord cu demersul SA „Apă-Canal Leova” să fie numită expertiza cerută adăugător cu probe adăugătoare anexate (fotografii, acte) în prezența părților pe cauză.

A indicat că în regiunea dată sunt beciuri subterane astupate cu pământ tasabil necompactat, tem de fundație cu pământuri loiosive și argile nisipoase tasabile și infiltrarea apelor în beciurile vechi.

Cu toate acestea, proprietarii în cauză nu au reparat capital casa din momentul privatizării și nici nu au asigurat imobilul dat, fiind cunoscuți cu faptul că orașul Leova suferă esențial în urma calamităților naturale - cutremurilor de pământ.

A subliniat că din partea administrației SA „Apă-Canal Leova” au fost întreprinse urgent toate măsurile de lichidare a consecințelor avariei țevii, a fost deconectată livrarea apei, a fost reparată ruptura de la țeavă, astfel, nu a omis să îndeplinească obligațiile impuse de lege și statut pentru a preveni și evita survenirea consecințelor negative.

La 1 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Victor Domenico, Elena Domenico și Maria Cașci au declarat recurs împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretențiilor lor și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii, precum și încasarea din contul SA „Apă-Canal Leova” în beneficiul lor a cheltuielilor de judecare a recursului.

În susținerea acestuia au invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea ce prevede respingerea unor pretenții ale lor, considerându-le în această parte ilegale, neîntemeiate și necesare a fi casate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a cerințelor înaintate.

Au considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare neîntemeiat au respins pretențiile ce țin de încasarea sumei de 81 409 de lei du titlu de indexare, în legătură cu inflația, a echivalentului bănesc a prejudiciului material real cauzat, a cheltuielilor necesare pentru demolarea casei în sumă de 40 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că în legătură cu inflația, pe parcurs, valoarea echivalentului bănesc al prejudiciului material cauzat în sumă de 177 711 de lei, a fost diminuată considerabil.

În așa mod prima instanță și instanța de apel nu au aplicat prevederile art. 14 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

Instanța de apel s-a referit în decizie la art. 1416 alin. (3) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), care prevede că instanța stabilește cuantumul reparației prin echivalent bănesc în funcție de întinderea prejudiciului la data pronunțării hotărârii.

Prin urmare, instanța urma la stabilirea cuantumulului prejudiciului să reiasă din prețurile existente la data pronunțării hotărârii, nu la data survenirii prejudiciului, deci instanțele judecătorești urmau să țină cont de indexarea în legătură cu inflația, pe când instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 1416 alin. (3) Cod civil.

Totodată, au remarcat că instanța de apel eronat a făcut referire la prevederile art. 253 alin. (1) CPC, normă care este aplicabilă atunci când după pronunțarea hotărârii a crescut indicele inflației ce a dus la devalorizarea sumei prejudiciului adjudecat.

La pronunțarea hotărârii instanța trebuia să se conducă de prevederile art. 1416 alin. (3) Cod civil și să adjudece prejudiciul reieșind din indicele prețurilor la data pronunțării hotărârii (în limitele pretențiilor formulate de reclamant), iar dacă după pronunțarea hotărârii indicele inflației a crescut - să aplice art. 253 alin. (1) CPC și să încaseze sumele adjudecate.

Au menționat că prima instanță, contrar prevederilor art. 1416 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), nu a dispus spre încasare suma de 40 000 de lei necesară pentru demolarea construcției, pe motiv că reprezentantul SA „Apă-Canal Leova” a promis că va contribui la demolarea casei.

Prima instanță, fără motive întemeiate, a stabilit la acest capăt de cerere o despăgubire diferită de cerințele lor, încălcând astfel prevederile art. 1416 alin. (1) Cod civil.

Au evidențiat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat prevederile art. 1416 alin. (1) Cod civil, adică nu au aplicat legea care trebuia aplicată.

Totodată, au menționat recurenții că prima instanță și instanța de apel nici nu au încasat suma de 40 000 de lei necesară demolării casei, nici nu au obligat SA „Apă-Canal Leova” să suporte cheltuielile de demolare sau să contribuie în alt mod la demolare.

Prin faptul că, deși le-a fost recunoscut că le-au fost cauzate prejudicii, fiind necesară inclusiv demolarea casei, ceea ce necesită cheltuieli de 40 000 de lei, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dispus repararea acestui prejudiciu, nici încasarea valorii, nici în alt mod, de fapt acest drept recunoscut nu a fost apărut pe cale judecătorească, prin ce au fost încălcate prevederile art. 10 alin. (1) și 11 alin. (1) lit. g) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

De asemenea, prima instanță și instanța de apel neîntemeiat au diminuat cuantumul prejudiciului cu 15 000 de lei, pe motiv că de această sumă a fost acordat un ajutor material. Or, ajutorul material a fost acordat de administrația publică locală, care beneficiază de un atare drept și nu constituie o reparație a prejudiciului.

La 24 decembrie 2020, în adresa lui Victor Domenco, Elenei Domenco, Dinei Domenco, Mariei Cașci, Stanislav Calășnicov, avocatului Emilia Vermeiciuc și SA „Apă-Canal Leova” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Primăria orașului Leova și Consiliul orașenesc Leova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 185 vol. IV), fiind recepționată de către SA „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco, Dina Domenco și Maria Cașci, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 186-192 vol. IV).

Correspondența expediată în adresa avocatului Emilia Vermeiciuc și a lui Stanislav Calășnicov a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „plecat” și respectiv, „nereclamat” (f. d. 191-192 vol. IV).

La 22 ianuarie 2021, în adresa lui Victor Domenco, Elenei Domenco, Dinei Domenco, Mariei Cașci, Stanislav Calășnicov, Primăriei orașului Leova și

Consiliului orașenesc Leova a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SA „Apă-Canal Leova”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 225-226 vol. IV), fiind recepționată de Primăria orașului Leova, Consiliul orașenesc Leova, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 233-235 vol. IV).

Corespondența expediată în adresa lui Stanislav Calășnicov și Dinei Domenco a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 236-237 vol. IV).

La 16 februarie 2021, în adresa Primăriei orașului Leova, Consiliului orașenesc Leova, SA „Apă-Canal Leova”, Dinei Domenco și Stanislav Calășnicov a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 27 vol. V), fiind recepționată de către SA „Apă-Canal Leova”, Primăria orașului Leova și Consiliul orașenesc Leova, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 35-36 vol. V).

Corespondența expediată în adresa lui Stanislav Calășnicov și Dinei Domenco a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 37-38 vol. V).

La 9 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primăria orașului Leova și Consiliul orașenesc Leova au depus referință la recursul declarat de SA „Apă-Canal Leova”, solicitând admiterea recursului, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

La 26 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primăria orașului Leova și Consiliul orașenesc Leova au depus referință la recursul declarat de Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci, solicitând respingerea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 20 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 169 vol. IV), fiind recepționată de către SA „Apă-Canal Leova” la 7 decembrie 2020, ceea ce se atestă prin ștampila instituției aplicată pe scrisoarea de însoțire a deciziei, anexată la cererea de recurs (f. d. 197 vol. IV), iar careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către ceilalți recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 18 noiembrie 2020, 18 ianuarie 2021 și 1 februarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Primăria orașului Leova, Consiliul orașenesc Leova, SA „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Primăria orașului Leova, Consiliul orașenesc Leova, SA „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Primăria orașului Leova, Consiliul orășenesc Leova, SA „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Primăria orașului Leova, Consiliul orășenesc Leova, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Leova”, Victor Domenco, Elena Domenco și Maria Cașci.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic